

СТИВЪН КИНГ
ТОЧНО В ПОЛУНОЩ
ВСТЪПИТЕЛНА БЕЛЕЖКА

Част 0 от „Четири след полунощ“

Превод от английски: Йосиф Леви, 1992

chitanka.info

*В пустинята
видях човек — гол, озверял,
клучеше на земята,
и стискаше сърцето си,
и го ядеше.*

*— Добро ли е, приятелю? — му
казах аз.*

*— Горчиво е — отвърна той.
— Но ми харесва,
защото е горчиво
и е мое.*

Стивън
Крейн

*Ще те целувам, момиче, и ще
те прегръщам,
И ще направя всичко, което ти
казах
в полунощния час.*

Уилсън
Пикет

Ей, я вижте — всички сме тук. Пак сме тук. Надявам се, че сте щастливи поне наполовина колкото мен, че сте тук. Та като ви го казвам, се сещам за една история, и понеже разказването на истории е това, с което се препитавам (и се поддържам в добро здраве), ще ви разкажа и тази.

Преди известно време тази година (пиша тези редове през юли 1989) се бях проснал пред телевизора и гледах мача между „Бостън Ред Сокс“ и „Милуоки Брюърс“. Робин Йънт от „Брюърс“ стъпи в кръга и бостънските коментатори започнаха да се удивляват, че бил малко над трийсетте.

— Робин играе толкова отдавна, че понякога ми се струва, че е помагал на Абнър Дабълдей^[1] да начертае първите линии около полето — каза Нед Мартин, когато Йънт влезе в правоъгълника, за да играе срещу Роджър Клемънс.

— Да — съгласи се Джо Кастилионе. — Мисля, че той дойде в „Брюърс“ направо от гимназията — играе за тях от 1974.

Изправих се в креслото си толкова бързо, че почти разлях кутията „Пепси-кола“ в скута си. „Почакайте малко! — помислих си. — Почакайте малко, по дяволите! През 1974 аз издадох първата си книга! Това не беше толкова отдавна! Каква е тази глупост, че Йънт помагал на Абнър Дабълдей да слага първите линии около полето?“

Тогава разбрах, че начинът на възприятие на времето — тема, която се повтаря много пъти в разказите, които следват — е съвсем индивидуално нещо. Истина е, че издаването на „Кери“ през пролетта на 1974 (тя всъщност беше издадена точно два дни, преди да започне бейзболният сезон и един тийнейджър на име Робин Йънт да изиграе първия си мач срещу „Милуоки Брюърс“) субективно не ми изглежда много отдавна — всъщност, само на разстояние един бърз поглед през рамо — но има и други начини да се броят годините, а някои от тези начини показват, че петнайсет години могат да бъдат наистина много време.

През 1974 президент беше Джералд Форд, а в Иран все още се разпореждаше шахът. Джон Ленън беше жив, Елвис Пресли също. Дони Озмънд пееше заедно с братята и сестрите си на висок, детски глас. Домашните видеомагнетофони вече бяха изобретени, но можеха да се купят само в няколко пробни магазина. Специалистите предвиждаха, че когато те станат широко разпространени, апаратите с „Бета“-формат на „Сони“ бързо ще изместят формата на съперниците, известен като VHS. Идеята, че хората скоро ще могат да взимат под наем популярни филми, както едно време взимаха под наем популярни романи от библиотеките, все още беше отвъд хоризонта. Цените на

бензина бяха се покачили до немислими висоти: четирийсет и осем цента за галон супер, четирийсет и пет — за обикновен.

Първите бели коси все още не бяха се появили върху главата и в брадата ми. Дъщеря ми, която сега е във втори курс на колежа, беше на четири години. Най-големият ми син — който сега е по-висок от мен, свири на блус-арфа и развява разкошни, дълги до раменете къдрици в стил Сами Хагар — току-що беше обул за пръв път дълги панталони. А най-малкият ми син, който сега подава и играе на първа база в шампионата на Младежката лига, щеше да се роди чак след три години.

Времето притежава някакво странно, пластично качество и всичко, което отmine, се връща отново. Когато се качиш на автобуса, мислиш, че няма да те откара далеч — извън града може би, не подалеч — и изведнъж — хайде хоп! Оказваш се по средата на следващия континент. Намирате тази метафора леко наивна? Аз също, и както и да я разбирате, все е същото — няма значение. Основната главоблъсканица на времето е толкова съвършена, че даже такива хилави констатации, като тази, която току-що направих, запазват своя звучен и загадъчен резонанс.

Едно нещо не се е променило през тези години — главната причина, предполагам, поради която ми се струва (както вероятно се струва и на Робин Йънт), че въобще не е изтекло никакво време. Аз все още правя същото: разказвам истории. И все още те са доста повече от онова, което знам; все още те са онова, което обичам. О, не ме разбирайте погрешно — аз обичам жена си и децата си, но все още намирам удоволствие да откривам тези особени странични пътища, да вървя по тях, да видя кой живее там, да видя какво прави и на кого го прави, а може би дори защо го прави. Все още обичам странностите на занаята си и онези разкошни моменти, когато картините се изясняват и събитията започнат да се подреждат. Приказката винаги си има край. Тя е бърза животинка и понякога се изплъзва от хватката ми, но когато *наистина* я хвана, аз я държа здраво... и тя се чувства отлично.

Когато тази книга излезе — през 1990, аз ще съм вече шестнайсет години в занаята на фантазиите. В средата на всичките тези години дълго след като се бях превърнал по някакъв начин, който все още не разбирам напълно, в литературното плашило на Америка, аз публикувах книга, наречена „Особени сезони“. Това беше сборник

от четири непубликувани дотогава новели, три от които не бяха разкази на ужасите. Издателят прие книгата охотно, но мисля, че не без известни резерви. Знам, че и аз имах такива. Както се оказа, нито един от нас не е трябвало да се тревожи. Понякога писателят публикува книга, която просто е родена с късмет, и за мен „Особени сезони“ беше такава.

Един от разказите, „Тялото“, стана на филм („Остани до мен“), който се радваше на успех... Първият наистина успешен филм, направен върху моя работа след „Кери“ (филм, който излезе още когато Абнър Дабълдей и онзи другият са чертали споменатите по-горе линии около полето). Роб Райнър, който направи „Остани до мен“, е един от най-храбрите производители на филми, които съм срещал, и аз съм горд от връзката си с него. С удивление отбелязвам също, че компанията, която образува г-н Райнър след успеха на „Остани до мен“, се казва „Касъл Рок продакшънс“ — име, което е познато на много от постоянните ми читатели.

Критиците, общо взето, също харесаха „Особени сезони“. Почти всички от тях се нахвърлиха бясно върху някоя от новелите, но тъй като всеки от тях си беше избрал за мишена различен разказ, почувствах, че мога безнаказано да не им обръщам внимание... както и направих. Такова поведение не винаги е възможно — когато в повечето от рецензиите на „Кристин“ се обясняваше, че това е наистина ужасно произведение, аз неохотно стигнах до решението, че наистина тя *не е* толкова добра, колкото се бях надявал (това обаче не ми попречи да осребрявам чековете от хонорарите за авторските права). Познавам писатели, които заявяват, че не четат отзивите за себе си, или че дори да ги прочетат, лошите отзиви не ги засягат — и наистина вярвам на двама от тези индивиди. Аз обаче съм от другия вид — имам натрапчивата мисъл за лоши рецензии и когато дойдат, ми лягат на сърцето. Но това не трае дълго — просто убивам няколко деца и старици и отново влизам във форма.

Най-важното беше, че читателите харесаха „Особени сезони“. Не си спомням и едно писмо от този период, в което да са ме наругали за това, че съм написал нещо, което не е разказ на ужасите. Всъщност повечето читатели искаха да ми кажат, че един от разказите по някакъв начин е възбудил чувствата им, накарал ги е да мислят, накарал ги е да *чувстват*, и тези писма бяха *истинската* награда за дните (а те бяха

много), когато думите ми идваха трудно, а вдъхновението изглеждаше слабичко или въобще липсваше. Бог да благослови и пази Постоянния читател — устата може да си говори, но няма приказка, докато няма отзивчиво ухо, което да слуша.

Беше през 1982. Годината, в която „Милуоки Брюърс“ спечелиха единствения си шампионат на Американската лига, водени от — да, познахте — Робин Йънт. Тази година Йънт постигна коефициент 0,331, стигна до двайсет и девет пълни обиколки и беше определен за най-добрия играч на Американската лига.

И за двама ни — двете стари кримки — това беше добра година.

„Особени сезони“ не беше планирана книга — тя просто се случи. Четирите дълги разказа в нея излизаха на неравномерни интервали през един период от пет години — разкази, които бяха твърде дълги, за да бъдат публикувани като къси разкази и съвсем малко по-къси, отколкото трябва, за да станат самостоятелни книги. Също като да постигнеш троен успех в един бейзболен мач — не е толкова подвиг, колкото статистическа вероятност. Достави ми голямо удоволствие, че новелите имаха успех и бяха приети, но почувствах и известно съжаление, когато накрая предадох ръкописа във „Викинг прес“. Знаех, че е добър; знаех също, че вероятно никога през живота си няма да напиша друга точно такава книга.

Ако очаквате да кажа: „Е, не бях прав“, трябва да ви разочаровам. Книгата, която държите, е съвсем различна от предишната. „Особени сезони“ се състоеше от три „основни“ разказа и една приказка за свръхестественото; всичките четири приказки в сегашната книга са приказки на ужасите. Общо взето, те са малко по-дълги от разказите в „Особени сезони“ и са написани в по-голямата си част през тези две години, когато се предполагаше, че съм се оттеглил. Може би те са различни, защото идват от мозък, който разбира, че се е насочил, поне временно, към по-мрачни теми.

Например времето и корозията, която то може да причини в човешкото сърце. Миналото, сенките, които то хвърля върху настоящето — сенки, в които неприятните неща понякога стават по-големи, а други, дори още по-неприятни неща се скриват... и растат.

Все пак не всичките ми възгледи са се променили, а повечето от убежденията ми само са станали по-твърди. Все още вярвам в издръжливостта на човешкото сърце и във всеобщото значение на

любовта; все още вярвам, че хората могат да общуват и че духовете, които живеят в нас, понякога се докосват. Все още вярвам, че цената на това общуване е ужасно, невероятно висока... и все още вярвам, че това, което получаваш, е много повече от цената, която трябва да платиш. Все още вярвам, струва ми се, в идването на Добрите и в това, че винаги можеш да намериш своя позиция, която да отбраняваш... до смърт. Това са старомодни възгледи и убеждения, но бих бил лъжец, ако не призная, че все още са и мои. И че аз все още съм техен.

Все още обичам и хубавия разказ. Обичам да го слушам и да го разказвам. Може би знаете, а може би не знаете (или не ви е грижа), че за да публикувам тази книга и следващите две, аз получих много пари, но ако го знаете или ви е грижа, трябва да знаете също, че не съм получил нито цент за *написването* на разказите в книгата. Както всичко друго, което се случва само, актът на писането не е свързан с никакви суми. Приятно е да имаш пари, но когато става въпрос за акта на създаването, най-доброто е да не мислиш много за пари. Това спъва целия процес.

Мисля, че начинът, по който разказвам историите си, също се е променил малко (надявам се, че съм станал по-добър в тази дейност, но, разбира се, това е нещо, което всеки читател ще прецени за себе си), но това трябва и да се очаква. Когато „Брюърс“ спечелиха купата през 1982, Робин Йънт играеше преден стопер. Сега играе в центъра. Предполагам, че това означава, че е станал малко по-бавен... но все още хваща почти всички топки, които са насочени към него.

Това важи и за мен. Важи с пълна сила.

Тъй като много читатели се интересуват откъде идват историите ми, или се чудят дали те не се вписват в една по-голяма схема, по която работя, всяка история има предговор — малка бележка за това как е написана. Тези бележки може да бъдат занимателни за вас, но не е необходимо да ги четете, ако не искате — това не е училищно домашно, слава Богу, и няма да има контролно.

Нека приключа, като отново кажа колко е добре, че съм тук — жив и здрав, и говоря с вас още веднъж... и колко е хубаво да знам, че *вие* сте още *там* — живи и здрави, и чакате да отидете на някакво друго място — място, където може би стените имат очи, а дърветата имат уши и нещо наистина неприятно се опитва да слезе от тавана по стълбите и да се промъкне при хората. Това нещо все още ме

интересува... но сега мисля, че повече ме интересуват хората, които ме слушат или не ме слушат.

Преди да започна, трябва да ви кажа как свърши онзи бейзболен мач. „Брюърс“ победиха „Ред Сокс“.

Клемънс изби Робин Йънт при първото излизане на Йънт на терена, но втория път Йънт (който бил помагал на Абнър Дабълдей да положи първите линии на полето според Нед Мартин) трясна удар с двойна височина в лявото поле и постигна две пълни обиколки.

Мисля, че Робин още не е казал последната си дума.

Аз също.

Бангор, щата Мейн
юли, 1989

[1] *Абнър Дабълдей* — американски генерал, за когото се смята, че е измислил модерния бейзбол през 1839 г. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.